

prima instanță: L. Danilișin
instanța de apel: Iu. Grosu, D. Corolevski, A. Corcenco

dosarul nr. 2ra-1391/15

ÎN C H E I E R E

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Ion Druță, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Gamurari Victoria în interesele lui Emil Bantuș,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Bantuș (prin intermediul avocatului Ana Bratu), ulterior înlocuită cu succesorii în drepturi Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev către Lisnic Ion Dumitru, Lisnic Ion Mihail, Rotari Zinaida, Ojovan Maria, Lisnic Emil, intervenient accesoriu notarul public Dolineanu Ludmila cu privire la anularea certificatelor de moștenitor legal pe numele lui Lisnic Dumitru Ion, Lisnic Mihail Ion și Zinaida Rotari, recunoașterea Elenei Bantuș în calitate de moștenitor legal de gradul I, recunoașterea după Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev a dreptului la $\frac{1}{2}$ din averea succesorală, constatarea faptului acceptării succesiunii, perfectarea certificatelor de moștenitori legali a cîte $\frac{1}{4}$ cotă parte din averea succesorală pe numele lui Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev, admis apelul declarat de Lisnic Ion Dumitru, casată hotărîrea Judecătoriei Dondușeni din 31 martie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 30 iulie 2012, Bantuș Elena a depus cerere de chemare în judecată către Lisnic Ion, Lisnic Silvia. Rotari Zinaida, intervenienți accesorii - notarul public Dolineanu Ludmila, Primăria Dondușeni, Consiliul raional Dondușeni” cu privire la anularea certificatelor de moștenitori legali eliberate pe numele lui Lisnic Ion Dumitru, Rotari Zinaida și Lisnic Silvia, în urma decesului lui Lisnic Dumitru Ion, recunoașterea reclamantei în calitate de moștenitor legal asupra $\frac{1}{4}$ din averea succesorală, anularea parțială a deciziei consiliului raional Dondușeni nr. 6/18 din 24 octombrie 2011 cu includerea reclamantei în lista beneficiarilor de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, încasarea de la pîrîți în folosul

reclamantei a contravalorii cotei de $\frac{1}{4}$ cuvenite din valoarea averii succesore, încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 4-6).

Ulterior, în ședința din 14 noiembrie 2012 reprezentanta reclamantei, avocatul Bratu Ana a depus o cerere de concretizare a pretențiilor invocate inițial, indicându-i ca pârâți pe Lisnic Ion Dumitru. Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida, solicitând totodată anularea certificatelor de moștenitori legali eliberate de notarul Dolineanu Ludmila acestora și autentificate sub nr.nr. 302, 322 și respectiv 321, la data de 21.01.2011, recunoașterea reclamantei în calitate de moștenitor legal și a dreptului de proprietate asupra la $\frac{1}{2}$ cotă-parte din averea succesorală, ce constituie 99219,5 lei, anularea parțială a deciziei consiliului raional Dondușeni nr. 6/18 din 24 octombrie 2011 cu includerea reclamantei în lista beneficiarilor de compensații persoanelor supuse represiunilor politice, cu dreptul de a primi contravaloarea averii succesore în sumă de 99219,5 lei, încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.55-57, vol. I).

În cererea de concretizare reprezentantul reclamantei invocă, că în cererea inițială a indicat-o greșii pe Lisnic Silvia în calitate de pîrît, această calitate o are soțul ei - Lisnic Ion Dumitru, care urmează a fi considerat în continuare ca pârât și de asemenea și-a majorat pretențiile solicitând $\frac{1}{2}$ cotă-parte din averea succesorală, și nu $\frac{1}{4}$ cum a indicat în prima cerere.(f.d.55-57, vol. I).

În aceeași ședința din 14.11.2012, avocatul și reprezentanta Ana Bratu a înaintat din nou o cerere de concretizare a pretențiilor reclamantei, indicând în calitate de intervenient Consiliul raional Dondușeni (anterior fiind arătat ca intervenient Primăria Dondușeni și Consiliul raional Dondușeni” (f.d.59-61).

Prin încheierea Judecătoriei Dondușeni din 14.11.2012, la demersul pârâtei Rotari Zinaida s-a dispus intervenirea lui Ojovan Maria și Lisnic Emil în procesul în cauză în calitate de copîriți (f.d.74-75, vol. I). Potrivit aceleiași încheierii din 14.11.2012 a fost dispusă înlocuirea reclamantei Bantuș Elena, care a decedat, cu succesorii în drepturi Bantuș Emil și Nicolaev Ludmila (f.d.77-79, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Dondușeni din 21.12.2012 Lazăr Vasile, Lazăr Aliona. Lazăr Elena și Varzari Valentina au fost înștiințați despre posibilitatea intervenirii în proces în calitate de coreclamanti (f.d. 111-113, vol. I). Persoanele menționate nu și-au manifestat dorința de a interveni în proces.

La data de 21.01.2013 reclamantii Bantuș Emil și Nicolaev Ludmila au depus iarăși o cerere suplimentară, prin care au solicitat atragerea în proces calitate de copîriți pe Consiliul raional Dondușeni și a notarului Ludmila Dolineanu.

Potrivit încheierii Judecătoriei Dondușeni din 22 ianuarie 2013 a fost stabilită calitatea de copîrît a Consiliului raional Dondușeni și s-a respins demersul cu privire la atragerea în proces a notarului Dolineanu Ludmila în calitate de copîrît (f.d. 139-141, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Dondușeni din 20.02.2013 a fost scos de pe rol capătul de cerere privind anularea parțială a deciziei Consiliului raional Dondușeni din 24.10.2011. Încheierea menționată a fost atacată cu recurs în Curtea de Apel Bălți, iar potrivit deciziei Curții de Apel Bălți din 21.06.2013 recursul depus de către reclamânți a fost respins, cu menținerea încheierii judecătoriale Dondușeni din 22.02.2013 (f.d. 163-165, vol. I).

La data de 17.12.2013 reclamânții au depus o altă cerere de concretizare a pretențiilor, indicând din nou pe notarul Dolineanu Ludmila în calitate de pârât, de asemenea cererea a fost adresată numai către Lisnic Ion Dumitru, Lisnic Ion Mihai și Rotari Zinaida. Suplimentar la cererile de concretizare depuse anterior, reclamânții solicită recunoașterea Elenei Bantuș în calitate de moștenitor de gradul I după decesul tatălui Lisnic Dumitru și suspendarea plăților sub formă de compensații persoanelor supuse represiunilor politice cu dreptul de a primi contravaloarea averii succesoriale pe numele lui Lisnic Dumitru, (f.d. 45-47 v.II) necățind la faptul, că prin încheierea din 13.08.2012 a fost suspendată achitarea plăților menționate, (f.d.34-36 v.I).

Ulterior în ședința din 18.12.2013 reprezentantul reclamânților Bratu Ana a depus din numele reclamânților altă cerere de concretizare și majorare a pretențiilor, solicitând suplimentar la cele invocate anterior și constatarea faptului acceptării succesiunii de către Bantuș Elena după decesul tatălui său Lisnic Dumitru prin intrarea în posesie a bunurilor succesoriale și perfectarea certificatului de moștenitori legali a câte $\frac{1}{4}$ din patrimoniul succesoral litigios.

La data de 31 martie 2014 reclamânții au înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor la cererea din 17.02.2014 privind acțiunea civilă depusă la dala de 28.07.2012, solicitând anularea certificatelor de moștenitori legali eliberate la data de 21.01.2011 pe numele Rotari Zinaidei și Lisnic Ion Mihail, recunoașterea reclamantei Bantuș Elena în calitate de moștenitor legal de gradul I cu restituirea a $\frac{1}{2}$ din averea succesorală, iar în textul cererii reclamânții mai solicită instanței perfectarea certificatelor de moștenitori legali pe numele lui Bantuș Emil și Nicolaev Ludmila.

În motivarea pretențiilor s-a indicat, că tatăl său - Dumitru Lisnic a decedat la 04.11.1965, precum și mama acestora – Lisnic Ana, lăsând ca moștenire o oloiniță, moară, treerătoare în valoare bănească de 200000 lei.

Consideră, că moștenitori de gradul I a averii succesoriale sunt Mihail Lisnic, Vladimir Lisnic, Ion Lisnic și Elena Bantuș. În continuare reclamanta indică, că unicii moștenitori ai defunctului este ea și Lisnic Ion. Prin urmare invocă – că masa succesorală urma să fie împărțită în 2 părți egale, iar pârâții au depus la notar declarație de acceptare a succesiunii fără a o înștiința și pe ea, care are calitatea de moștenitor de gradul I. Notarul a deschis dosar succesoral doar pe numele pârîților.

Consideră, ca ei îi revine $\frac{1}{4}$ din averea succesorală, lui Lisnic Ion - $\frac{1}{4}$, iar nepoții Zinaida Rotari și Silvia Lisnic urmau să moștenească câte $\frac{1}{2}$ și $\frac{1}{4}$ rămasă după decesul tatălui lor – Mihail Lisnic.

Mai invocă, că dâșii moștenind câte $\frac{1}{2}$ și $\frac{1}{4}$ cote părți din avere după defuncți au devenit proprietarii averii succesorală, excluzând-o pe reclamantă din rândul succesorilor lipsind-o de cotă parte din averea succesorală.

Invocă, că pârâții nu puteau moșteni legal întreaga avere succesorală de $\frac{1}{4}$ pe numele lui Zinaida Rotari, $\frac{1}{4}$ pe numele lui Silvia Lisnic și $\frac{1}{4}$ pe numele lui Ion Lisnic din averea succesorală, ci numai $\frac{1}{4}$ din avere. S-a adresat în mod verbal la notar pentru primirea certificatului de moștenitor însă i s-a explicat că deja au fost perfectate certificate de moștenitori legali pentru averea succesorală litigios pe numele pârîților, de aceea nu poate să-i elibereze și ei certificat de moștenitor legal.

Din acest motiv reclamanta solicita anularea certificatelor de moștenitori legali eliberate pe numele lui Lisnic Ion, Rotari Zinaida și Lisnic Silvia, recunoașterea dreptului de proprietate asupra $\frac{1}{4}$ din averea succesorală, încasarea de la pârâți în folosul reclamantei a contravalorii cotei de $\frac{1}{4}$ cuvenite din întreaga valoare a averii succesorală, care cuprinde întreaga masă succesorală.

Ulterior, succesorii reclamantei - Bantuș Emil și Nicolaev Ludmila și-au concretizat și și-au majorat pretențiile inițiale. Astfel, după multiplele cereri de concretizări, de asemenea și în urma determinării reclamantilor de către instanță de a preciza revendicările lor finale, prima instanță a distins următoarele pretenții:

- anularea certificatelor de moștenitor legal pe numele lui Ion Dumitru Lisnic, Ion Mihail Lisnic și Zinaida Rotari;
- recunoașterea Elenei Bantuș în calitate de moștenitor legal de gradul I. recunoașterea după Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev a dreptului la $\frac{1}{4}$ din averea succesorală;
- constatarea faptului acceptării succesiunii, perfectarea certificatelor de moștenitori legali a câte $\frac{1}{4}$ (din $\frac{1}{2}$) cotă parte din averea succesorală pe numele lui Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev;
- constatarea faptului acceptării succesiunii de către Elena Bantuș după decesul tatălui său Dumitru Lisnic, încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică.

Se arată că majorarea pretențiilor inițiale din $\frac{1}{4}$ din averea succesorală la $\frac{1}{2}$ reclamantii o motivează prin faptul, că unicii potențiali moștenitori a lui Lisnic Dumitru este Bantuș Elena și fratele ei Ion Dumitru Lisnic, iar toată masa succesorală urma să fie divizată între ei doi, adică câte $\frac{1}{2}$ din compensație după decesul lui Bantuș Elena, care a survenit la 25.10.2012. Consideră, că ei, adică Bantuș Emil și Nicolaev Ludmila ca nepoți a lui Lisnic Dumitru urmează să moștenească cota ei parte din avere - câte $\frac{1}{4}$ din $\frac{1}{2}$.

Menționează că ceilalți nepoți a lui Lisnic Dumitru, pârâții în litigiu în cauză, nu au parte din averea succesorală, pentru că părinții lor la momentul eliberării certificatelor de moștenitor legal erau decedați. Atît ei cît și mama lor nu s-au adresat eu o cerere scrisă la notar pentru primirea certificatului de moștenitor legal.

Bantuș Emil invocă, că s-a adresat verbal la notar, însă nu a prezentat actele necesare pentru eliberarea cerii ficatului de moștenitor legal, din care considerente nu i-a fost perfectat certificatul.

Prin hotărîrea judecătoriei Dondușeni din 31 martie 2014 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Elena Bantuș (prin intermediul avocatului Ana Bratu) ulterior înlocuită cu succesorii în drepturi Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev către Ion Dumitru Lisnic, Ion Mihail Lisnic Zinaida Rotari, Maria Ojovan, Emil Lisnic, intervenient - notarul public Ludmila Dolineanu cu privire la anularea certificatelor de moștenitori legal pe numele lui Ion Dumitru Lisnic, Ion Mihail Lisnic și Zinaida Rotari, recunoașterea Elenei Bantuș în calitate de moștenitor legal de gradul I, recunoașterea după Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev a dreptului la $\frac{1}{2}$ cotă-parte din averea succesorală, constatarea faptului acceptării succesiunii, perfectarea certificatelor de moștenitori legali a cîte $\frac{1}{4}$ cotă parte din averea succesorală pe numele lui Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev.

S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Elena Bantuș după decesul tatălui său Dumitru Lisnic. S-a anulat parțial certificatele de moștenitori legali eliberate de notarul public Ludmila Dolineanu la dala de 21 ianuarie 2011 pe numele lui Ion Dumitru Lisnic, Ion Mihail Lisnic și Zinaida Rotari. S-a recunoscut după Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev dreptul la cîte $\frac{1}{8}$ din patrimoniul succesoral sub formă de compensații a valorilor bunurilor confiscate a lui Lisnic Dumitru și Lisnic Ana, ceea ce constituie suma de cîte 24804,77 lei.

S-a respins pretențiile cu privire la recunoașterea reclamantei Elena Bantuș în calitate de moștenitor de gradul I după decesul lui Lisnic Dumitru și perfectarea certificatelor de moștenitori legali a cîte $\frac{1}{4}$ cotă parte din averea succesorală a lui Lisnic Dumitru și Lisnic Ana – pe numele lui Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev. S-a încasat în mod solidar din contul lui Ion Dumitru Lisnic, Ion Mihail Lisnic și Zinaida Rotari în beneficiul lui Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 2000 lei.

La 28.04.2014 Lisnic Ion Dumitru a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Dondușeni din 31 martie 2014, casarea hotărîrii primei instanței cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

La data de 29.04.2014 a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev, casarea hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2014, a fost respins apelul

declarat de Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev, admis apelul declarat de Lisnic Ion Dumitru, casată hotărîrea Judecătoriei Dondușeni din 31 martie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii ca neîntemeiate.

La adoptarea soluției sale, instanța de apel a constatat că la data de 20.01.2011 de către Notarul Public Ludmila Dolineanu a fost eliberat pe numele lui Lisnic Ion Dumitru care este fiul decedatului Lisnic Dumitru – decedat la 04.11.1965, certificatul de moștenitor legal nr.352. La baza certificatului de moștenitor legal a stat declarația de acceptare a moștenirii legale după decesul tatălui Lisnic Dumitru nr. 150 din 13.01.2011 în care notarul a indicat în calitate de moștenitori legali (fără indicarea gradului de rudenie) pe cet. Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida (nepoții decedatului).

La dala de 14.01.2011 notarul Ludmila Dolineanu a primi declarațiile de acceptare a succesiunii nr. 193 și 194 de la Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida, după decesul bunelului lor Lisnic Dumitru, după care a eliberat certificate de moștenitori legali a câte $\frac{1}{4}$ cotă-parte fiecăruia din valoarea averii confiscate cu toate că prin hotărîrea judecătoriei Dondușeni din 06.07.2011 s-a constatat că valoarea averii confiscate constituie 198 439 lei, și a constatat dreptul de a primi valoarea averii de $\frac{1}{2}$ cotă-parte doar fiului Lisnic Ion Dumitru, conform certificatului de moștenitor legal nr.302 din 20.01.2011 și din contul Consiliului raional Dondușeni să fie încasată suma de 99 219,5 lei ceea ce constituie $\frac{1}{2}$ din valoarea patrimoniului confiscat a lui Lisnic Dumitru, iar altă $\frac{1}{2}$ din valoarea de 99 219,5 a fost lăsată rezervă.

În conformitate cu art. 1500 alin.(1) Cod civil în cazul succesiunii legale, moștenitori cu drept de cotă egală sînt:

a) de clasa I descendenții (fii și fiicele celui ce a lăsat moștenirea, la fel și cei născuți vii după decesul lui precum și cei înfiați), soțul supraviețuitor și ascendenții privilegiați (părinții, înfietorii) celui ce a lăsat moștenirea;

b) de clasa a II-a colateralii privilegiați (frații și surorile) și ascendenții ordinari (bunicii, atît din partea tatălui, cît și din partea mamei) ai celui ce a lăsat moștenirea;

c) de clasa a III-a colateralii ordinari (unchii și mătușile) ai celui ce a lăsat moștenirea.

În conformitate cu art. 1501 Cod civil moștenitorii de clasă posterioară sînt chemați la succesiune legală, numai dacă lipsesc moștenitori din clasele precedente sau dacă aceștia nu acceptă ori refuză succesiunea. Ei sînt chemați la succesiune și în cazul în care toți moștenitorii de clasele precedente au fost decăzuți din dreptul la succesiune.

Astfel, referitor la legalitatea eliberării certificatelor de moștenitor legal pe numele lui Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida de către Notarul Public Ludmila

Dolineanu, instanța de apel a reiterat că luînd în considerație faptul că la momentul cînd s-a constatat dreptul la compensarea averii confiscate prin hotărîrea din 02.11.2010, erau în viață urmașii lui Lisnic Dumitru - fiul Lisnic Ion Dumitru și fiica Bantuș Elena, fapt confirmat prin certificatul nr.330 din 16.07.2012 eliberat de primăria s. Pivniceni r-ul Dondușeni.

Este de menționat, că Lisnic Ion Mihai și Rotari Zinaida nu au prezentat careva probe care ar conforma faptul că acestea ar fi deținut, posedat sau administrat careva bunuri parte din masa averii succesoriale rămase după decesul bunelului său Lisnic Dumitru, fapt din care rezultă că nu există nici un motiv legal de a constatat faptul acceptării succesiunii de către ei după decesul bunelului.

În conformitate cu art. 1504 Cod civil (1) Dacă moștenitorul moare înainte celui ce lasă moștenirea, succesorii indicați la art. 1500 alin.(3) culeg, prin intermediul instituției reprezentării, partea din moștenire care i s-ar fi cuvenit moștenitorului decedat. (2) Reprezentarea are drept efect punerea reprezentanților în locul și în dreptul reprezentatului. (3) Nu se admite reprezentarea persoanei la a cărei moștenire s-a renunțat, a persoanei care a renunțat la moștenire, precum și a nedemnului.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond neîntemeiat a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea, eronat aplicând prevederile art. 1504 Cod civil, neluînd în considerație că la momentul decesului bunelului Lisnic Dumitru era în viață Lisnic Mihail, care este moștenitorul lui legal și tatăl pîrîților, pe cînd Lisnic Ion Mihai și Rotari Zinaida nu au deținut calitatea de moștenitor legal al bunelor săi nici la acel moment și nici după decesul tatălui său, or, bunelul pîrîților a fost reabilitat în anul 1090 prin decizia Comitetului executiv Dondușeni nr.4/9.7 din 14.02.1990, iar la acel moment fiul lui Lisnic Mihail Dumitru era încă în viață. Deci, prevederile art. 1504 Cod civil nu sunt aplicabile la speța dată deoarece Lisnic Mihail nu a decedat înainte tatălui său Lisnic Dumitru.

Astfel, instanța de apel a conchis că la data apariției temeiului de revendicare a bunurilor confiscate, moștenitorul legal de gradul I – Lisnic Mihail a avut posibilitatea să-și exercite dreptul său, adică a avut posibilitatea ca în timpul vieții sale să solicite deschiderea succesiunii după decesul tatălui, însă nu a făcut-o.

Mai mult, instanța de apel a menționat că nepoții Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida ar putea pretinde la averea bunelului doar dacă ar demonstra deschiderea dosarului succesoral după decesul tatălui său Lisnic Mihail și ulterior demonstrarea acceptării succesiunii de către Lisnic Mihail după decesul tatălui sau Lisnic Dumitru, or. Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida nu au acceptat moștenirea după decesul tatălui lor Lisnic Mihail, fapt demonstrat prin confirmarea privind lipsa înregistrării dosarului succesoral după decesul lui Lisnic Mihail decedat la 03.02.1991.

Prin urmare, reclamanta Bantuș Elena (decedată), ulterior înlocuită cu succesorii în drepturi Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev nu au dovedit circumstanțele pe care le invocă, prin probe pertinente și concludente, la care pretențiile acestora urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

La data de 14 ianuarie 2015 Lisnic Ion a depus o cerere de emitere a unei hotărâri suplimentare cu privire la declararea nulă a certificatelor de moștenitor legali nr. 193 și 194 din 14.01.2011 eliberată de notarul public Ludmila Dolineanu pe numele lui Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 februarie 2015 a fost respinsă ca nefondată cererea depusă de Lisnic Ion privind emiterea unei hotărâri suplimentare cu privire la declararea nulă a certificatelor de moștenitor legali nr. 193 și 194 din 14.01.2011 eliberată de notarul public Ludmila Dolineanu pe numele lui Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida.

La 27 martie 2015 avocatul Gamurari Victoria în interesele lui Emil Bantuș a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2014, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre, prin care să fie admise pretențiile recurentului invocate în cererea de apel și prima instanță și anume: declararea nulă a certificatelor de moștenitor legali nr. 321 și 322 din 21.01.2011 eliberată de notarul public Ludmila Dolineanu pe numele lui Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida; constatarea dreptului la compensarea bunurilor confiscate în urma moștenirii după Lisnic Ion $\frac{1}{2}$ cotă-parte și după Bantuș Emil și Ludmila Nicolaev a câte $\frac{1}{4}$ cotă-parte.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, prin cererea de apel depusă de recurent, acesta a solicitat anularea certificatelor de moștenitor, iar instanța de apel a constatat nulitatea certificatelor de moștenitor legal în partea de motivare a deciziei. Însă la punctul 46 din decizie indică că nu au fost dovedite circumstanțele invoctate în cererea de apel al recurentului Bantuș Emil pentru ce respinge apelul lui. Astfel, instanța în motivarea hotărârii sale indică anumite circumstanțe, dar în partea de dispoziție se contrazice.

Prin această eroare comisă de către instanță sunt lezate drepturile fundamentale ale lui Bantuș Emil, Lisnic Ion Dumitru, Ludmila Nicolaev la dreptul său de proprietate, consfințit atât în legislația națională, cât și internațională. Or, lipsa menționării în dispozitivul deciziei de anularea certificatelor de moștenitor legal din 21.01.2011 nr. 321 și 322 eliberate pe numele Lisnic Ion Mihail și Rotari Zinaida Mihail ele către notarul public Ludmila Dolineanu duce la imposibilitatea executării hotărârii.

La 01 iunie 2015 Rotari Zinaida prin intermediul cancelariei a depus o referință invocând dezacordul cu recursul declarat de avocatul Gamurari Victoria în interesele lui Emil Bantuș, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, cu

menținerea hotărârii contestate.

Studiind temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil, fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 CPC.

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din materialele cauzei denotă că prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 octombrie 2014, a fost respins apelul declarat de Emil Bantuș și Ludmila Nicolaev, admis apelul declarat de Lisnic Ion Dumitru, casată hotărârea Judecătoriei Dondușeni din 31 martie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii ca neîntemeiate.

Tot actele cauzei denotă că, la 11 noiembrie 2014 Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa participanților copia deciziei emise la 16 octombrie 2014, iar recurentul Bantuș Emil a primit-o la 21.11.2014, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 252, vol. II).

Cu toate acestea, contrar prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, avocatul Gamurari Victoria în interesele lui Emil Bantuș a depus cererea de recurs doar la 27 martie 2015, respectiv cu depășirea termenului de 2 luni.

În conformitate cu art. 434 alin. (2) CPC, termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit. Iar, art.56 alin.(3) CPC, prevede expres că participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008).

Admiterea recursului peste termenul prevăzut de lege în lipsa temeiurilor justificate ar încălca principiul securității raporturilor juridice, dreptul intimatului la un proces echitabil și ar duce inevitabil la o nouă condamnare a Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Argumentul recurentului precum că cu decizia instanței de apel a făcut cunoștință la 27.02.2015 fiind plecat peste hotare este neîntemeiat, or, reieșind din materialele cauzei, în urma examinării cererii privind emiterea unei hotărâri suplimentare, adică pînă la 12.02.2015 cunoștea cît despre examinarea cererii date,

cît și despre redactarea deciziei instanței de apel, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 19, vol. III) depunînd din nume propriu cerere de examinare în lipsă pe motiv de sănătate (f.d. 20, vol. III). Mai mult ca atît, faptul primirii deciziei instanței de apel se confirmă prin avizul de recepție din 21.11.2014 (f.d. 252, vol. II), de cînd și urmează a fi calculat termenul de 2 luni pentru depunerea recursului.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către avocatul Gamurari Victoria în interesele lui Emil Bantuș ca inadmisibil, fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434 CPC.

În conformitate cu art. 433 lit. b), art. 434, 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de către avocatul Gamurari Victoria în interesele lui Emil Bantuș se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru